

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrio, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](#)

QVÆSTIO XXVI.

An ope dæmonum fieri posse, ut defunctorum anime seu spiritus viventibus apparet.

AGENT hæc momenti quæstio est: & quæ aliam includit primo ventilandam: *Vñquā anima queāt appareri?* de qua, ante annos ferme nouem, Duaci in Quodlibeticis, vt vocant. copiose disserui, sed quia oratio illa lucem non adspexit, h̄c ea cum lectore communicabo, quæ tum cum auditoribus, prætermis parergis orationis.

SECTIO I.

SIT primo concl. quæ quasi fundamentum est ceterarum: *Possit ac solere mortuorum animas nonnunquam diuina potentia atque virtute, viventibus apparere, id & fidei Catholicae scitis, & veræ germanæque philosophia placitum consenteat.*] han c conclusionem multi improbant: sed horum alij athei sunt, qui animam negant immortalē, & corpori volunt eam commorari: hos facile est refellere, quia hæresis corum iampridem etiam à Platone, & Aristotele, & alijs philosophis probis, confracta & proscripta fuit, ab Ecclesia vero id asserentes ignibus adiudicati: Docui id fulissime prolixa disputatione, *Comm. in Seneca Troad. chor. 2.* Alij sunt philosophi sensibus nimis addicti: qui fatentur animam corpori superflitem esse, sed videri illam à viuis posse, vel ad viuos redire negant, duntaxat: quia id quo fiat modo a ratione non intelligunt: hi docendi

A sunt rationem modumque: alij denique matæologi sunt, nec enim Theologi dici merentur: qui nati nobiscum eiusdem matris vtero, ijsdem vberibus lactati: falsi fratres, viperina proles, germanos laceant, & genericis impio mucrone latus petunt: palem est me hæreticos intelligere, ex his quidam, eos qui se spiritus conspexisse asserunt, iudicant lymphatos, ceritos, imaginosos, ad medicos & veratrum relegandos: alij clamant, huiusmodi narrationes omnes superstitiones, & delirarum esse annū vana insomnia: alij, vt facetores ludiones, & minus cruenti, multas obscenæs & ridiculas fabellas comminiscuntur: vt genus

omne apparitionum reddant odiosum, imitati Batauum illum Lucianum c. causa hos omnes vehementer stimulans est: quod haec mortuorum apparitione *Purgatorij fidem* valide stabiliri percipient. Quare miror: ex Catholicis Hieron. Magium d, maioris lectionis, quam iudicij virum, ausum fuisse scribere: nunquam, quæ circa mortuorum lepulchra vel cœmiteria conspicuntur, simulachra, mortuorum esse animas, sed semper esse dæmones aut malos genios hominum dece-

D ptiores: admiror etiam, id firmare auctoritate Porphyrij & Iamblici, iuritorum fidei Christianæ hostium: nam quod Theophilacum & Chrysostomum allegat, id frustra facere mox ostendam: & simul ostendam, dubitationem illam philosophorum inanem esse: hæreticorum vero dictoria, ipsis digna, hoc est impia, impudentia, mendacia, vix digna quibus respondeatur. nimis etiam temerarium fuisse virum doctum insignem alias causarum patronum pleno ore in Parisiensi Parlemento, *superstitutionem*, hanc sententiam vocantem, censemque punie-

Lanath
us lib. de
y & r
• O eco
lamp.no
is in
Theo
philac.
Marbach
lib. de mi
a. Riuus
lib. de Ve
teri su
perstir.
Bened. A
retius in
Problem.
Baleus in
Catalog.
• Melach.
in Kalend
Manlii.
Erasimi in
colloq.
dli. 4. mi
scell. c. 12

dos eos, qui animas redire arbitrantur. Lege si libet libr. eius vltim. de Sacra Politia, & videbis audaciam causæ minus æquæ seruientem, & obtinenterem: sed eo iam tempore quo in Curias Gallicas multi se Nouatores ingesserant. Idem tamen censuit Tiræ quellus ad Alexand. ab Alexand. libro secundo, capite nono. nihil probans, sed nude affirmans, se habere hæc omnia pro meritis somnijs; idem asserit ad lib. 5. c. 23. Sed propter eius putare, nunquam id verius falli usque futurum est.

Probatur sententia nostra (vt ab imbecilloribus progrediar) primo communione Gentilium, quorum illa translatitia de Manibus euocandis, tam solemni carmine & ritu fieri solita: si nullas viuis mortuorum animas apparere credebant? quorum (nisi quia hæc vulgo recepta, etiam inter sapientes opinio (ille poëtarum Phœbus de Anchise filio referret?

*Infelix simulachrum atq; ipsius
umbra Creusa*

*Visa illi ante oculos: & nota maior
imago.*

Et ille Latinus Callimachus Cynthiam post obitum talia memorantem introduceret?

*Sunt aliquid Manes. lethum non
omnia finit,*

*Luridaq; euictos effugit um-
bra rogos:*

*Nocte vagæ ferimur, nox clausæ
liberat umbras,*

*Errat & abiecta Cerberus
ipse sera.*

*Luce iubent leges Lethæa ad sta-
gnare uerti:*

*Nos vehimur, vectum nauta re-
censet onus.*

A Vnde? nisi ex hac opinione, scelestæ apud illos orta Necyomantia? quam & Homerica Circe in *Olyssæ*, & Ouidij Medæa in *Metamorphosi*, & Lucani Erisitho in *Pharsalia*, & Seneæ Tirefias in *Oedipo*. & Horatij in *Epoðus Canidia*, Papinij in *Thebaide Manto*, & Siliana *bello Punico* Autonoë, tam operose exercuerunt. quorsum, nota paucioribus eorundem consuetudo, si socij in peregrinis regionibus obijissent, animas in patriam reuocandi, cuius & Didymus, & Eustathius e, & Pindari Scholia festi meminere? unde aliunde orta illa communis illorum opinio: solere animas ijs qui per cædem violenter ipsas corpore expulerint apparere, omnibus adesse locis, minari & diuexare? cur aliquin (quod & Fastographus poëta notauit) Romanae parens urbis Remuria siue Lemuria instituisset? cur in republica Romana recepta solemniter *Feralia*, *Silværia*, *Culina* & *Parentationes*: nisi spirituum redeuntium causa? Hoc ipse Plato voluit in *Phædo*. & epistol. ad Dionys. Hoc Platonici Porphir. Athenæus, Maximus, Philostrata, Eunapius. Hanc Platonicorum sententiam deschola unus Madaurensis h esse docuit & explicauit, nempe animas humanas, dum in corpore sunt, *Genios* & *Damones* nuncupari, cum à corpore se iunguntur: si boni meriti sint, posterorum suorum curam sortiri, & pacato quietoque numine domum posidere. & vocari *Lares familiareū*. si scelerate vixerint, propter aduersæ vitæ noxiæ, nullis bonorum sedibus recipi, sed in terra vagatione, seu quodani exilio, puniri, & inane terriculum bonis hominibus noxiæ malis, *laruas*, perhiberi. Idem Apuleius *Apolog. I.* Et tibi (inquit) Aemiliane, Deus iste Mercurius superum & inferum

com-

e in O.
dyss.
f Pyth.
od. 4.
g Elpe
ipu.
mer. Od
i. virg.
Mana D
do & cr
vide ob
men. no
strum.
Seneca.
O&v.
117.
hitb. de
deo Soc.

commentor, virorumque Deorum malam gratiam, & semper obuias species mortuorum, quicquid vmbraum est unquam, quicquid Lemurum, quicquid Manum, quicquid Laruarum oculus tuus intereat: omnia noctium occurſacula omnia bustorum formidamina, omnia ſepulchrorum terricula menta.] Arnob. libro ſecondo teſtatur folitos adiurare certa nomina, ne animæ hinc in terris detinrentur vagantes circa ſua corpora. Teſtantur de viſionibus animarum Dion. in Caracall. & in Tito, Plutarch. in Cimone, Dione, Bruto, Alcibiade. Addit Platonicos (fidem excipio) ſecutus Diuus Augustinus i, hofce malos vocari Lemures, Seruius Honoratus ſcribit eos Maneū vocari, quamdiu in alia corpora nondum migrarunt. Idem Seruius & Sabinus, ab anima ſeparant vmbra & ſimulachrum, putant enim (falso) hominem conſtare vmbra, corpore, & anima, animam cœlum petere, corpus in terram definere, vmbra ſive ſimulachrum descendere ad inferos: vmbra volunt eſſe non verum corpus, ſed ſpeciem quamdam corpoream, quæ nequeat tangi, iſtar venti. Conueniunt tamen cum poëtiſ, iſtud, quicquid vel ad celos ascendaſ, vel ad inferos deſcendaſ, interdum viuis apparaſere: vt alio loco docui, & hoc putabant malo magorum carmine euocari b. Soli ergo ex Gentiliſbus Epicuri de grige porci (ſic ſe vnuſ appellat eorum) bene curata cure, mente neglecta, ne-gabunt animas ſuperelle vel apparaſere: ceteri id innumeris exempliſ aſtruebant, cunctorum malorum hominum, Plato e. de Caſtore & Polluce, Valerius, de Miltiade, Pausanias, de quodam in Lypara, Ariftoteles: de Achille, Philoſtratus de Romulo, Auſtor de Vir. illuſtribus, de Caligula, Suetonius, de Athenēiſi philoſopho, Plinius Iunior:

A de Pausaniæ infesta puella, Plutar-chus: de Seuero Imperatore, Xiphili-nus, de alijs Apuleius libro octauo, & in Apolog. Sueon. in Nerone, Quintilianus declamat. 12. Horatius Eop. 5. Valer. Flaccus libro primo. & alij, quos longum reſerre, & fateor haec ad demonum illuſiones & præſtigias reſerri poſſe: ſed tamen, quæ ex Christianis ſubiungam, coniunct: etiam fatendum, Deo per-mittente, veraſ animas eſſe potuiffe, non vanum duntaxat ἀγάπα, leu (vt glosſographi vocant) Lernum: nihi, Larua legendum.

B

SECTIO II.

Robatur noſtra Conclusio ſecundo loco contra Phi-lolophos illos, nimis carna-les (nam ut optimi Diuus Augustinus d. in nomine carnati tota re-gula intelligendi, eſt conſuetudo cernen-di) qui nihil credunt, niſi quod vident, & ideo reuera nihil credunt: contra hos, inquam, probatur noſtra ſen-tentia ratione vniqa, quia cum Deus fit omni-potens, potest quicquid non im-plicat contradictionem: ſed hoc quod aſſerimus adeo nullam implicat contradic-tionem, vt etiam ſit naturæ con-ſentaneum. Poterit ergo Deus, qui creauit animas, facere ut eadem ſepa-ratæ iterum appareant. Immo, ſi Deus non obſtet, poſſet, naturali ſua vi, id ipſa anima quia nihil haſtenus aduer-farij proferre potuerunt, quo proba-rent animarum id naturæ repugnare. Quid enim? cur natura anima id non paſtit? An quia nullo in loco proprie-ſint animæ? ſcio ſic viſum nonnullis e., qui arbitrat, animæ ſeparatæ, natura ſua, nullum locum compere: quod quia de loco dixere, qui ſumitur pro ſuperficie corporis continentis, &

C 18er. 147.
de tempore

E

Durand. in 1.d. 37.
q. 1. & vi
dentur
hoc velle
Ariſtote-
les, 1. de
cælo D.
Greg. Na-
zianz. 1.
or. de
Theol. &
Aug. li. 85
qq. 20. &
li. 12. ſu-
per Gen.
ad lib.